27 november 2025

Geachte informateur, geachte heer Buma,

Namens een brede alliantie van meer dan tweeduizend publieke en maatschappelijke organisaties willen wij uw aandacht vragen voor een onderwerp dat van fundamenteel belang is voor de toekomst van ons land: de digitale samenleving.

Digitalisering is allang niet meer alleen een technisch of economisch vraagstuk. Het raakt de kern van onze democratie, cultuur, wetenschap, onderwijs en informatievoorziening. De manier waarop we onze digitale infrastructuur inrichten, bepaalt wie kan deelnemen aan de samenleving, wie toegang heeft tot kennis, en welke waarden leidend zijn in ons publieke domein. Naast de Nederlandse Digitalisering Strategie, die zich primair op de overheid richt, zien we dat dit kabinet met een positieve agenda de mogelijkheid heeft om vanuit een integrale visie op digitalisering de infrastructuur in te richten zodat deze aansluit bij de wereld die we voor ogen hebben.

Wij vragen u daarom om in de kabinetsformatie expliciet ruimte te maken voor:

1. **Een brede maatschappelijke benadering van digitalisering**, waarin publieke waarden zoals toegang, pluriformiteit en transparantie en rechten zoals privacy en auteursrecht beschermd en versterkt worden.
2. **Kaders voor en regie op digitale soevereiniteit**, waarbij Nederland verantwoordelijkheid neemt voor de onafhankelijkheid van en investeringen in publieke digitale infrastructuren en de digitale publieke ruimte ten opzichte van commerciële platforms en Big Tech.
3. **Een minister van/voor Digitale Zaken**, die vanuit een zelfstandige positie in het kabinet de regie voert over de digitale ontwikkelingen en de borging van publieke waarden.
4. **Structurele aandacht voor digitale inclusie, -geletterdheid en burgerschap**, mediawijsheid en kennis van kunstmatige intelligentie, als basis voor volwaardige democratische participatie.

Onze organisaties werken samen om te waarborgen dat de digitale transitie een publieke transitie blijft – een die recht doet aan de open, betrouwbare en inclusieve samenleving waar Nederland voor staat. We zijn blij met het statement van de formerende partijen dat dit belangrijke thema's worden gevonden en hopen dat dit ook in uw formatiegesprekken zijn weerslag krijgt.

Wij staan uiteraard klaar voor een toelichting of nadere uitwerking van deze punten.

Met vriendelijke groet,

Namens de meer dan tweeduizend organisaties die individueel of gezamenlijk werken aan deze opgaven,

Alliantie Digitaal Samenleven
PublicSpaces
Netwerk Mediawijsheid
Netwerk Digitaal Erfgoed
SURF
NPO
Nederlands Instituut voor Beeld & Geluid
Kennisnet
SIVON
Stichting Lezen

Stichting Lezen en Schrijven
Centre of Expertise for Creative Innovation
Sectorraad Praktijkonderwijs
PO-raad
VO-raad
MBO raad
MBO digitaal
Vereniging Hogescholen
Stichting Toekomstbeeld der Techniek
SETUP
Open State Foundation
Amnesty International
Waag Futurelab
Samen Digitaal Innoveren
Vereniging van openbare bibliotheken
Universiteitsbibliotheken en KB nationale bibliotheek